Πατερικές διδαχές για την Θεία Λειτουργία

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 3 Αυγούστου, 2014

Ὁ ρῶσος **συγγραφέας Νικολάϊ Βασίλιεβιτς Γκόγκολ** στοχαζόμενος στήν θεία Λειτουργία ἔγραφε «Ἡ Θεία Λειτουργία εἶναι, σύμφωνα μέ μία θεώρηση, ἡ διαρκής ἐπανάληψη τῆς ὑπέρτατης ἐκδηλώσεως ἀγάπης, πού φανερώθηκε “ἐφ᾽ ἅπαξ” γιά χάρη μας... Ὅποιος θέλει νά προκόψει καί νά γίνει καλύτερος, πρέπει νά συμμετέχει ὅσο τό δυνατόν πιό συχνά στή θεία Λειτουργία, καί μάλιστα νά συμμετέχει προσεκτικά καί βιωματικά. Ἡ Λειτουργία, ἀδιόρατα καί μυστικά, οἰκοδομεῖ καί καταρτίζει τό χριστιανό. Κι ἄν ἡ κοινωνία μας δέν ἔχει ὁλότελα ἀποσυντεθεῖ καί ἐρειπωθεῖ, ἄν οἱ ἄνθρωποι δέν χωρίζονται ἀπό θανάσιμο καί ἄσβεστο μῖσος, ἡ μυστική αἰτία εἶναι ἡ θεία Λειτουργία, πού θυμίζει στόν καθένα μας τήν ἁγία, τήν οὐράνια ἀγάπη πρός τόν ἀδελφό»1.

Ὁ **ἅγιος Νικόλαος ὁ Καβάσιλας** ἑρμηνεύοντας τήν Θεία Λειτουργία λέγει «Ἔργο τῆς ἱερουργίας τῶν θείων μυστηρίων εἶναι ἡ μεταβολή τῶν προσφερομένων δώρων σέ σῶμα καί αἷμα Χριστοῦ. Ὁ δέ σκοπός εἶναι ὁ ἁγιασμός τῶν πιστῶν, οἱ ὁποῖοι μέ τήν λήψη τῶν μυστηρίων αὐτῶν παίρνουν τήν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν τους, τήν κληρονομία τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καί τά παρόμοια ἀγαθά. Προπαρασκευαστικά καί συντελεστικά γιά τό ἔργο καί τό σκοπό αὐτό εἶναι, προσευχές, ψαλμωδίες, ἀναγνώσεις τῶν ἁγίων Γραφῶν, καί γενικά ὅλα ὅσα ἱερά γίνονται καί λέγονται πρίν καί μετά τόν ἁγιασμό τῶν τιμίων δώρων. Διότι ἄν καί ὁ Θεός μᾶς δίνει δωρεάν ὅλα τά ἅγια πράγματα καί δέν συνεισφέρουμε προηγουμένως ἐμεῖς τίποτε σ᾽ Αὐτόν, ἀλλά εἶναι ὅλα ἀπολύτως δικά Του δωρήματα, ἐντούτοις ἀπαιτεῖ ἀναγκαστικά ἀπό ἐμᾶς νά γίνουμε ἱκανοί νά τά δεχτοῦμε καί νά τά φυλάξουμε, καί δέν μᾶς κάνει μετόχους τοῦ ἁγιασμοῦ, ἄν δέν ἔχουμε τέτοια διάθεση. Αὐτό τό φανέρωσε ὁ Θεός στήν παραβολή τοῦ Σπορέως. Διότι λέγει “Βγῆκε ὁ Σπορεύς”, ὄχι γιά νά ὀργώσει τή γῆ, ἀλλά “γιά νά σπείρει”, δείχνοντας ὅτι τό ὄργωμα καί ὅλη ἡ προετοιμασία πρέπει νά ἔχουν γίνει ἀπό ἐμᾶς»2.

Ὁ
ὅσιος Ἰουστῖνος Πόποβιτς μιλώντας γιά
τήν Ἐκκλησιαστική Λατρεία σημειώνει «Διά τῆς βιώσεως αὐτῆς τῆς λατρείας καί λατρευτικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, οἰκοδομεῖται τό πρόσωπο τοῦ χριστιανοῦ, δηλαδή τό πρόσωπον τοῦ κατά χάριν θεανθρώπου μέχρις ὅτου καταντήση "εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ". Ἡ ὁδός τῆς λατρείας εἶναι ἡ πλέον ἀσφαλής ὁδός καί ἡ ἄσκησίς της ἡ πλέον σωτήριος γιά τόν ἄνθρωπον. Κάθε προσευχή
καί ἱκεσία, κάθε δάκρυ καί κραυγή, κάθε ὀδυρμός καί ἐξομολόγησις, εἶναι μία νέα πέτρα εἰς τήν οἰκοδομήν καί τήν ἐν χάριτι θεανθρωπίνην αὔξησιν τοῦ ἀνθρώπου. Τό ἔργον αὐτό τῆς κατά χάριν θεανθρωπίνης αὐξήσεώς μας διά τῶν προσευχῶν καί τῆς λατρείας τῆς Ἐκκλησίας γίνεται πάντοτε μετά τῶν ἁγίων καί ὑπό τήν χειραγώγησίν των, διότι οὗτοι εἶναι "οἱ ὀφθαλμοί τῆς Ἐκκλησίας Χριστοῦ" πού μᾶς ὁδηγοῦν εἰς τόν θεανθρώπινον προορισμόν τῆς ἀνθρωπίνης μας ὑπάρξεως»3.

Ὁ
ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος σέ ὁμιλία
του στήν "Πρός Ἑβραίους ἐπιστολή" παρατηρεῖ «Πολλοί μεταλαμβάνουν τήν θυσία αὐτή
μία φορά τόν χρόνο, ἐνῶ ἄλλοι δύο καί ἄλλοι πολλές φορές. Τί λοιπόν; Ποιούς θά ἀποδεχθοῦμε;
αὐτούς πού μεταλαμβάνουν μία φορά; αὐτούς πού πολλές φορές; αὐτούς πού λίγες; Οὔτε
αὐτούς πού μεταλαμβάνουν μία φορά, οὔτε αὐτούς πού πολλές φορές, οὔτε αὐτούς πού λίγες, ἀλλά ἐκείνους πού μεταλαμβάνουν μέ καθαρή συνείδηση, μέ καθαρή καρδιά καί μέ βίο ἀνεπίληπτο. Ὅσοι εἶναι τέτοιοι, ἄς πλησιάζουν πάντοτε• ἐνῶ ὅσοι δέν εἶναι τέτοιοι, ἄς μή προσέρχονται οὔτε μία φορά. Γιατί ἆραγε; Διότι λαμβάνουν γιά τούς ἑαυτούς τους καταδίκη καί κατάκρισι καί κόλασι καί τιμωρία»4.

Ὁ
ὅσιος Θεόγνωστος θά σημειώση «Στή θεία
Λειτουργία δέ θυσιάζεται τό σῶμα τοῦ Θεοῦ Λόγου πού ἔχει ἀναληφθεῖ στόν οὐρανό, κατεβαίνοντας ἀπό ἐκεῖ, ἀλλά ὁ ἴδιος ὁ ἄρτος καί ὁ ἴδιος ὁ οἶνος μεταβάλλονται
σέ σῶμα καί αἷμα Χριστοῦ, καθώς ἱερουργοῦνται μέ πίστη καί φόβο καί πόθο καί εὐλάβεια
ἀπό ὅσους ἔχουν ἀξιωθεῖ τήν θεία ἱερωσύνη, καί δέχονται αὐτή τήν μεταβολή μέ τήν ἐνέργεια καί τήν ἐπιφοίτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Δέ γίνεται σῶμα διάφορο ἀπό αὐτό τοῦ Κυρίου, ἀλλά ὁ ἄρτος μεταβάλλεται σέ αὐτό τό ἴδιο σῶμα καί γίνεται

πρόξενος ἀφθαρσίας, χωρίς νά φθείρεται»5.

_____

1.Ν.Β.
Γκογκόλ "Στοχασμοί στη θεία Λειτουργία", Ἐκδ. Ἰ. Μ. Παρακλήτου σελ. 13, 148

2.
Ἁγ. Νικολάου Καβάσιλα "Ἑρμηνεία τῆς Θείας Λειτουργίας", Ἐκδ. Τό Περιβόλι τῆς Παναγίας σελ. 21

3. Ἀρχιμ. Ἰουστίνου Πόποβιτς "**Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία καί ὁ Οἰκουμενισμός**", Ἐκδ. Ὀρθόδοξος Κυψέλη σελ. 123

4. Ἁγ.
Ἰωάννου Χρυσοστόμου Ε.Π.Ε. τόμ. 25 σελ. 39

5.
"Φιλοκαλία", Ἐκδ. Τό Περιβόλι τῆς Παναγίας σελ. 343

(Πηγή: "Ορθόδοξος
Τύπος", 13/06/2014)